

Deze flyer beschrijft een incident waarbij een medewerker gewond raakte tijdens het lieren van kabels. Het incident staat helaas niet op zichzelf; soortgelijke incidenten komen vaker voor.

Wat is er gebeurd?

Tijdens het kabellieren ziet een voorman dat de kabel verkeerd van de rol afloopt. Tijdens het trekken van de kabel probeert hij dit te corrigeren en de kabel terug te begeleiden op de rol. Dit lukt niet door de grote spanning die op de kabel staat. De kabel schiet plotseling van de rol en raakt de voorman in zijn gezicht. Hierbij loopt hij verwondingen op. Een collega brengt hem naar het ziekenhuis voor controle en behandeling.

Hoe kon dit gebeuren?

In de werkvoorbereiding is te weinig rekening gehouden met de ruimte die nodig was om de trek veilig uit te voeren. Hierdoor werd van een opstelling gebruik gemaakt waarbij de kabels gelijk een bocht in werden getrokken. Dit zorgde voor zijwaartse spanning op de kabel en de haspel.

De voorman zag tijdens het kabellieren dat de kabel niet goed van de rol afliep. Hij probeerde dit te corrigeren, maar vanwege de grote kracht lukte hem dit niet. Hij had het lieren moeten stoppen en de opstelling moeten (laten) aanpassen.

Aandachtspunten en maatregelen

Bij het kabellieren is het belangrijk dat er voldoende ruimte aanwezig is om de haspels heen. Hier moet bij de werkvoorbereiding rekening mee worden gehouden. Hierdoor kun je in het veld op voldoende afstand staan en haspels veilig verwisselen.

Als een opstelling niet klopt, moet niet met het lieren worden begonnen. Leg het werk dan stil en bespreek met jouw leidinggevende hoe de opstelling te verbeteren. Bij het beschreven incident had hiervoor eerst meer ruimte gecreëerd moeten worden.

Stel de haspels altijd recht tegenover de sleuf of boring op, zodat je niet schuin hoeft te trekken. Zet de steunpoten van de lier uit en stel de machine op de juiste wijze in.

Foto: krappe opstelling van haspels bij kabellieren

Andere aandachtspunten zijn:

- Controleer of materiaal en middelen gekeurd en gekalibreerd zijn.
- Kijk of de lierkabel onbeschadigd en intact is.
- Stel voor het kabellieren de juiste trekkracht in en controleer hierbij ook het oliepeil.
- Controleer voor de start de kabelkous/vlieter en de swivel.
- Zorg dat er bij het kabellieren voldoende medewerkers opgesteld staan om te controleren of het goed verloopt. Het liefst bij de lier, meelopend met de kop van de kabel en bij bochten.
- Zorg voor een goede communicatie onderling. Gebruik bijvoorbeeld portofoons. Ga niet over grote afstanden naar elkaar schreeuwen.
- Twijfel tijdens het lieren of de kabel goed loopt of zie je ergens schade ontstaan? Meldt dit gelijk en laat de voorman het werk stilleggen. Probeer nooit handmatig de kabelgang te corrigeren!

Reflectie- en discussievragen

- Hoe kijk jij naar dit incident? Wat zijn volgens jou de belangrijkste risico's van lieren?
- Weet jij hoeveel kracht er op een kabel staat die wordt gelierd?
- Wat doe je wanneer je ziet dat een kabel niet goed van de haspel afrolt?

Vragen over deze flyer of incidenten die plaatsvinden bij het werken aan energienetten? Mail: werkgroep@incidenten.net